

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 4 sierpnia 2016 roku
w 50. rocznicę śmierci gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego

24 sierpnia 1966 r. zmarł w Wielkiej Brytanii gen. dywizji Tadeusz Bór-Komorowski, komendant główny Armii Krajowej, Naczelnny Wódz Polskich Sił Zbrojnych oraz premier rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

Ten niezłomny żołnierz, dowódca i polityk urodził się 1 czerwca 1895 r. w Chorobrowie w rodzinie ziemiańskiej, w majątku kuzyna swego ojca gen. Tadeusza Rozwadowskiego. Karierę wojskową rozpoczął w armii austro-węgierskiej. W czasie I wojny światowej służył na frontach rosyjskim i włoskim. Był uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, został ranny w działaniach bojowych. W okresie międzywojennym pełnił funkcje szkoleniowe i dowódcze, w latach 1929–1938 był dowódcą 9 Pułku Ułanów Małopolskich, a w listopadzie 1938 r. został komendantem Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. W okresie międzywojennym brał udział w konkursach jeździeckich, reprezentował Polskę na olimpiadach w Paryżu w 1924 r. i w Berlinie w 1936 r.

W wojnie obronnej 1939 r. był dowódcą Ośrodka Zapasowego Zgrupowania Kawalerii w Garwolinie, a następnie zastępcą dowódcy Kombinowanej Brygady Kawalerii w składzie Armii „Lublin”, z którą walczył pod Górą Kalwarią i Zamościem. Uniknął niewoli i przedostał się do Krakowa, w którym podjął działalność konspiracyjną. 8 lutego 1940 r. został mianowany na stopień generała brygady. Latem 1941 r. przedostał się do Warszawy został zastępcą komendanta głównego ZWZ – dowódcy AK. W lipcu 1943 r. został dowódcą Armii Krajowej, a rok później podjął decyzję o wybuchu Powstania Warszawskiego. W Radiu Wolna Europa po latach mówił: *Gdybyśmy się zachowali biernie, Warszawa nie uniknęłaby zniszczeń i strat. Musieliśmy się liczyć z tym, że jeśli stolica stanie się polem bitwy i walk ulicznych między Niemcami a Sowieci, może ją czekać los Stalingradu.*

30 września 1944 r. został mianowany przez prezydenta Władysława Raczkiewicza Naczelnym Wodzem. Obowiązki przejął dopiero 28 maja 1945 r., gdy po okresie niewoli – w oflagu, do której trafił po upadku Powstania Warszawskiego, dotarł do Londynu i osiadł na stałe w Wielkiej Brytanii. Naczelnym Wodzem był do 8 listopada 1946 r. W latach 1947–1949 pełnił funkcję premiera rządu emigracyjnego. Zmarł nagle 24 sierpnia 1966 r. Został pochowany na cmentarzu Gunnersbury w Londynie. W 1994 r. jego prochy zostały przeniesione do Polski i złożone na Powązkach Wojskowych w Warszawie.

Trzykrotnie był odznaczony orderem Virtuti Militari: w 1921 r. – Krzyżem Srebrnym, w 1942 r. – Krzyżem Złotym, a w 1947 r. – Krzyżem Komandorskim Orderu Wojennego Virtuti Militari. W 1995 r. został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego.

W 50. rocznicę śmierci gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hold temu wybitnemu Polakowi, uczestnikowi dramatycznych wydarzeń XX wieku. Senat RP zwraca się również do instytucji życia publicznego o godne uczczenie pamięci legendarnego dowódcy największej podziemnej armii świata w czasach II wojny światowej.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”.